

VPR gūst starptautisku pieredzi klimata noturības stiprināšanai - projekta CLIMATE partneru sanāksmē

No 8. līdz 10.aprīlim Vidzemes plānošanas reģiona pārstāvji kopā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona pārvaldes ekspertu piedalījās starptautiskā sanāksmē Patrā, Grieķijā. Tajā **INTERREG EUROPE projekta “CLIMATE”** partneri no dažādām Eiropas valstīm izzināja praktiskus risinājumus klimata pārmaiņu radīto seku mazināšanai un pielāgošanās spēju stiprināšanai.

Sanāksmes ietvaros īpaša uzmanība tika veltīta klimatnoturības jautājumiem un iespējām, kā pielāgot reģionus aizvien biežākiem un intensīvākiem ekstremāliem laikapstākļiem. Pirmajā dienā dalībnieki apmeklēja Kalamaki pludmali. Tajā krasta aizsardzībai pret jūras eroziju tiek izmantoti viļņu enerģiju slāpējoši akmeņu krāvumi, kas mazina jūras erozijas ietekmi. Šādā veidā tiek risināta strauja piekrastes atkāpšanās, kas apdraud jūras piekrastē esošās dzīvojamās mājas un pievedceļus, dabas vērtības un tūrisma potenciālu.

Pieredze no projekta partneriem Grieķijā liecina, ka spēju laicīgi prognozēt un reaģēt uz klimata pārmaiņu radītajiem riskiem būtiski uzlabo sistemātiska datu ievākšana un analīze. Sanāksmes laikā ekspertu prezentācijās īpaša uzmanība tika pievērsta satelītu un reāllaika datu izmantošanai klimata krīžu pārvaldībā, tostarp plūdu, vētru un ugunsgrēku riska novērtēšanā. Piemēram, piekrastes reģionos, tostarp Korintas līča krastos, tiek ievākti dati par vēja ātrumu un virzienu, lai labāk paredzētu jūras viļņu spēku. Savukārt prognožu dati par vēju palīdz cīņā ar savvaļas ugunsgrēkiem.

Projektu partneru starpā diskusiju gaitā tika salīdzinātas iedzīvotāju apziņošanas sistēmas. Izskanēja vienprātība, ka efektīva sabiedrības informēšana ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem iedzīvotāju rīcībspējas nodrošināšanai, jo tā tieši ietekmē sabiedrības iesaisti, uzticēšanos institūcijām un gatavību reaģēt ekstremālu laikapstākļu gadījumā. Sanāksmē īpaši uzsvērts, ka nozīme ir ne vien paša brīdinājuma signāla esamībai, bet arī tā skaidrumam, savlaicīgumam un tam, cik viegli uztveramas ir norādes par turpmāko rīcību. Arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvis iepazīstināja ar Latvijas pieredzi, norādot, ka brīdinājuma sistēma pašlaik tiek pakāpeniski attīstīta un pilnveidota. Ņemot vērā, ka daudzviet šādas sistēmas vēl ir izstrādes vai pilotprojekta stadijā, sanāksmes diskusijās gūtās atziņas sniedz būtisku pamatu turpmākai uzlabošanai, iekļaujot gan tehniskos, gan sabiedrības informēšanas un iesaistes aspektus.

Sanāksmē diskutēts arī par dzīvnieku aizsardzību klimata krīžu laikā, kas īpaši aktuāli Grieķijā, kur ir ap 3,8 miljoni klaiņojošu suņu un kaķu. Nevalstiskā organizācija “Dog’s Voice” dalījās ar savu pieredzi, sniedzot atbalstu dzīvniekiem, kuri nokļīduši plūdu vai meža ugunsgrēku laikā. Organizācija darbojas, izveidojot pagaidu (“pop-up”) patversmes, kurās simtiem brīvprātīgo sniedz dzīvniekiem palīdzību, nodrošinot izmeklēšanu, reģistrēšanu un, ja iespējams, atgriešanu pie īpašniekiem. Paralēli tiek izstrādātas vadlīnijas sabiedrībai un dzīvnieku īpašniekiem par atbildīgu rīcību krīzes situācijās. Lai gan šī pieeja kalpo kā efektīvs sabiedrības līdzdalības piemērs ārkārtas situācijās, organizācijas pārstāvji atzina, ka sadarbība ar pārvaldes sektoru joprojām ir izaicinoša, jo dzīvnieku glābšana un aprūpe krīzes laikā bieži vien netiek atzīta par pietiekami nozīmīgu.

Sanāksmes laikā gūtās atziņas apliecina, ka klimatnoturības veidošanai nepieciešama starpsektoru sadarbība, mērķtiecīga datu izmantošana, sabiedrības līdzdalība un gatavība reaģēt uz dažāda veida apdraudējumiem. Aktuāli ir līdzīgi izaicinājumi – krasta erozija, ekstremāli

laikapstākļi, informācijas aprites efektivitāte un iedzīvotāju rīcībspēja. Vidzemes plānošanas reģions šīs atziņas izmantos, lai stiprinātu reģionālo pielāgošanās politiku.

Projekts “Pielāgošanās klimata pārmaiņām un ES teritoriju noturības palielināšana pret ekstremāliem laika apstākļiem” (CLIMATE) tiek īstenots Interreg Europe pārrobežu sadarbības programmas ietvaros no 2021. līdz 2027. gadam.

Plašāka informācija: Projekta CLIMATE vadītāja **Eva Meijere**, eva.meijere@vidzeme.lv

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

CLIMATE

Šī publikācija ir sagatavota ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par tās saturu pilnībā atbild Vidzemes plānošanas reģions un tā nevar tikt izmantota, lai atspoguļotu Eiropas Savienības uzskatus.

Informāciju sagatavoja:

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Vidzemes plānošanas reģionā

Laima Spalva

laima.spalva@vidzeme.lv